



Ács Ágnes Mária

A lakástextíliák fajtái. Függönyök



A követelménymodul megnevezése:

Bútorok és lakástextíliák forgalmazása

A követelménymodul száma: 0006-06 A tartalomazonosító száma és célcsoportja: SZT-008-30



FÜGGÖNYÖK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Egy fiatal házaspár első közös otthonuk megvásárlását követően szeretnék berendezni a lakást, melyhez elengedhetetlen, hogy az ablakokra függönyöket is vásároljanak.

Milyen adatokat kell megkérdezni a vásárlótól ahhoz, hogy megfelelő méretű függönyöket tudjon ajánlani Ön, mint eladó?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Mai életünkben a függönyök már nemcsak arra szolgálnak, hogy a nyílászárókat elfedjük velük, ennél sokkal több funkciót töltenek be lakásunkban, irodánkban: a mindenkori stílusirányzatban is megjelennek, az aktuális divatirányzatok is befolyásolják, hogy a lakberendezők milyen alapanyagú, milyen stílusú függönnyel díszítik, dekorálják az adott helyiséget. A függönyök tárolásakor figyelembe kell venni, hogy az adott függöny milyen alapanyagból készült, mert bizonyos alapanyagok gyűrődnek.

A függönyöket az ablak- és ajtófelületek befedésére, eltakarására, valamint díszítésre, térelválasztásra használják általában.

A függönyárak csoportosítása

Többféle szempont alapján csoportosíthatjuk a függönyárakat. Néhány jelentős, gyakorlati szempontból meghatározó csoportosítást az alábbiakban részletezünk.

1. Funkció szerint megkülönböztetünk:

- úgynevezett fényáteresztő függönyöket

Ezek redőzetükkel szórják, szétoszlatják, „megtörik” a lakásba kerülő fényt. Feladatuk az úgynevezett fénykontraszt-hatás csökkentése. További fontos szerepük az avatatlan tekintetek kizárása úgy, hogy a fény azért bejusson. Természetesen a szoba, vagy más lakóhelyiség dekorálását is szolgálják. Rengeteg féle formában, stílusban, színben hozzák ezeket a termékeket kereskedelmi forgalomba.

Klasszikus fajtájuk a fehér színű, mintázat nélküli, vagy visszafogottan mintázott változatuk, melyet egy karakteresen berendezett helyiségben is bátran lehet használni, mivel ebben az esetben nem a függöny lesz a fő meghatározó elem a lakás, illetve iroda kialakításakor.

A voilé a legolcsóbb és emiatt a legkedveltebb fényáteresztő függönyfajta, a szivárvány minden színében kapható, nyomottmintás és hímzett változatban is. Könnyen kezelhető, jó fényáteresztő tulajdonságú.



1. ábra. Voilé függöny¹

Az organza a voilé nál vékonyabb, elegánsabb, áttetszőbb textília, üvegszál alapanyaga miatt nagyon szép fénye, jó esése van. Sokféle színben, hímzetten, savmaratva, beszövésekkel díszítve is kapható.



2. ábra. Organza függöny²

¹ Forrás:Tímár Ildikó lakberendező honlapja (2010. július 1.)

A kézzel vert csipkefüggöny ma már elég ritkán használt fajta. Nagyon exkluzív, gyönyörű, de igen borsos árú. Kidolgozásából adódóan karakteres megjelenésű, ezért inkább a régebbi stílusú bútorokkal berendezett lakások meghatározója lehet.

A klöpli a vert csipkéből származik, csak éppen gyári készítésű, éppen ezért megfizethető árkatagóriát képvisel, igaz nem tud olyan egyedi darab lenni, mint a kézzel készített fajtája. Egy szakértő szem könnyen különbséget tud tenni a valódi vert csipke, illetve gépi készítésű, klöpli függöny között.



3. ábra. Klöpli függöny³

A rojtos függönyök egyik speciális fajtája a spagettifüggöny. Elnevezését a megjelenéséről kapta, hiszen spagettiszzerű szálakból áll. Nagyon gondos odafigyelést igényel a használat során. Mosása nem javasolt, csak vegyileg speciális gépben függesztve, gőzzel átfúvatva tisztítható.

A tüllfüggönyök óriási színválasztékban kaphatóak. Egy jól megválasztott tüllfüggöny meghatározza az egész szoba hangulatát. A függönyök között inkább az olcsóbb árkatagóriába tartoznak.

A fényáteresztő függönyök legtöbb részét ólomzsinórral hozzák forgalomba. Ez azt jelenti, hogy a függöny egyik végén egy vastag elszegés van, ami amellet, hogy szép tartást biztosít a függönyöknek, nem engedi elbomlani, felfesleni az anyagot. Ez csak az egyenes aljú függönyök esetében igaz, a cikk-cakkos, illetve a hullámos aljú függönyök esetében ezt az eljárást nem alkalmazzák.

- elsötétítő- vagy másodfüggönyök

Másképpen ezeket függönyöket fényzáró függönyöknek is nevezik. Ezeknek a függönyöknek fontos funkciója a lakás dekorálása mellett a hangtompítás és a hőszigetelés is.

² Forrás: www.rokastyle.hu/fuggonyok (2010. augusztus 4.)

³ Forrás: www.rokastyle.hu/fuggonyok (2010. augusztus 4.)

Általában olyan épületek ablakain alkalmazzák, ahol nincsenek redőnyök, amelyek ezt a funkciót betölthetnék. Ma már felhasználásuk eléggé háttérbe szorult, a redőnyök, relaxák elterjedésével nem olyan jelentős a kereskedelmi forgalmuk.

Más környezetben viszont kimondottan ilyen függönyöket alkalmaznak elsősorban térelválasztásra, dekorációra.

Ilyenek az éttermek, középületek dísztermei, ahol elsősorban bársony alapanyagból (ez esztétikailag nagyon mutatós, ugyanakkor a bársonyanyagnak jellegéből adódóan van tartása) használnak ilyen típusú függönyöket nemcsak az ablakokra, hanem ajtókra, átjárókra. Másik nagyon fontos felhasználási területe a színházakban van. Itt úgynevezett vasfüggönnyt alkalmaznak a színpad és a nézőtér között. Magának a bársony függönyanyagnak nem csak esztétikai szerepe van. Egy esetleges tűz esetén a függöny egy vasszerkezettel egybe van építve, így ha tűz ütne ki, a nézőtér felé való terjedését meg tudja akadályozni.

- térelválasztó függönyök

Az új lakások, magánházak építéskor a minimálstílus meghatározó jegyeként óriási terek maradnak szabadon, melyeket nem választanak el falak, egyéb térelhatároló elemek.

Ezen terek megosztására, megtörésére, az egy téren belüli több funkció létrehozásához alkalmazzák a térelválasztó függönyöket. Általában valamilyen drapériából készülnek, nem átlátszóak, alapanyaguk és mintázatuk harmonizál a lakás többi lakberendezési tárgyával. Előnyük, ha a tulajdonos megunta őket, és szeretné a lakást egy kicsit "felújítani" viszonylag kevés költség ráfordításával is másik térelválasztó függönnyt rakhat fel. Ezáltal máris úgy érezheti, hogy megújult lakása belső tere.

2.Függönyök csoportosítása gyártási technológia és alapanyag szerint:

Szövési technológiával az olcsóbb árkategóriájú, pamut- vagy szintetikus fonalból készült függönyöket állítják elő. Fehér vagy pasztellszínekben kerülnek kereskedelmi forgalomba. Ide tartozik a mull, a markizette, az etaminte.

Felhasználásuk szerint ezeket a függönyöket kisebb ablakfelületek borítására, valamint hétvégi házakba, tanyákra ajánlhatjuk.

- bobinet függönyök

Nevüket onnan kapták, hogy úgynevezett bobinet gépeken készülnek. Régebben csak pamutfonalat használtak az előállításukra, ma már poliészter szálakból is állítanak elő bobinet függönyöket. Virág, levél vagy csipkemintázattal gyártják őket.

Speciális csoportjuk az úgynevezett tüllárak. Alapanyaguk rendszerint szintetikus selyemfonal, melynek megjelenése nagyban hasonlít a valódi selyemhez, de annál sokkal olcsóbb termék.

Felhasználási területük igen széles körű, méterárúként és előre legyártott készfüggönyként is meg lehet vásárolni.

- lánchurkolt technológiával készült függönyök

Magyarországon a legszélesebb fajtaválasztékot ezekből a függönyökből a győri székhelyű Gardénia Csipkefüggönygyár állítja elő. A gardénia függönyök előre legyártott késztermékek, melyeket vásárlást követően azonnal felhelyezhetünk a karnisra. Óriási méretválasztékban gyártják őket, ezáltal a legszélesebb vásárlói kört is ki tudják elégíteni. Színmegjelenésüket tekintve legnagyobb mértékben a fehér jellemző, de kaphatóak törtfehér, ekrü vagy vajszínben is. Kaphatóak a kereskedelemben úgynevezett füles függönyök is. Ezeket a rúdkarnisokra a függöny anyagából kiképzett fülek segítségével kell felrakni. Nagyon praktikusak, hiszen semmilyen otthoni varrást nem igényelnek, a vásárlást követően azonnal felhelyezhetőek.

- Száda függönyök

Kézi szövésű előállított termékek, Általában valamilyen népművészeti motívummal készítik, de egyszínű változata is ismert.



4. ábra. Kökörös szádafüggöny⁴

- szalagfüggönyök

A szalagfüggöny korszerű és divatos termék. A szalagfüggöny több évtizedes múltra tekint vissza Európában, hazánkban az utolsó két évtizedben lett igazán népszerű termék. A szalagfüggöny – más néven lamellás függöny – impregnált, szintetikus textilszalagokból álló felfűzött lamellák sora. A szalagfüggöny bármilyen belső térnek (például: lakásnak, irodának) elegáns megjelenést tud biztosítani. Nagyon praktikus termék, hiszen általa a nagy tereket könnyen leválaszthatóvá lehet tenni. Ha mégsem tetszik, vagy egy idő után szeretnénk átrendezni a belső tér elválasztását, a szalagfüggöny segítségével azt is könnyen megtehetjük.

⁴ Forrás:www.nepmuveszet.hu (2011.01.19.-ei állapot)

A vásárlói igényeknek megfelelő mértékben szabályozható a szükséges bejövő fény mennyisége a szalagfüggöny lamelláinak elfordításával. A fényáteresztés mértékét nagyban befolyásolja a szalagfüggöny-lamellák szövésének sűrűsége, a textíliák anyaga, illetve a színe. A szalagfüggöny lamellái alapanyaguk szerint rendkívül sokféle formában léteznek.

A mai modern lakások ideális dekorációs kiegészítője a szalagfüggöny. Rendkívül széles színválasztékban kapható, még akár fekete színben is, ami egy amerikai típusú lakás, vagy magánház fehér nagy terei között igazán jól mutat.

A szalagfüggöny karnis része lehet kézi irányítású (azaz manuális vezérlésű) vagy motoros működtetésű is.

A szalagfüggönyöket lakástextil üzletben is meg lehet vásárolni, de legnagyobb részüket – mivel beszerelésük némi szaktudást is igényel – redőny/reluxakészítő kisiparosok forgalmazzák, akik a garanciális felszerelést is elvégzik.



5. ábra. Motoros szalagfüggöny⁵

Függönytartó szerkezetek

Ezek megválasztásánál lényeges szempont, hogy egyszerűen kezelhető, könnyen mozgatható szerkezeteket válasszunk. A függönytartók legelterjedtebb fajtája a sín. Ez egy, két, illetve három egymás mellé helyezett egységből álló, mennyezetre szerelt rendszer. A síneken futó, úgynevezett kis kocsikba akasztjuk be a függönyre erősített kampókat. A sínek egymástól való távolsága attól függ, hogy mekkora anyagmennyiséget gyűjtünk össze, mert az egymás előtti rétegek mozgásukban nem akadályozhatják egymást.

⁵ Forrás: www.redony-reluxa.net (2010. július 11-i állapot)

A rúdkarnisok forma- és anyagválasztéka nagyon széles. Ezt a típust a nyílászárók fölé, a falra kell elhelyezni, ügyelve a nyithatóságra. Nagy távolságoknál kevés a két tartóelem, mert a rudak behajlanak, ezért a középső részüket is rögzíteni kell. A lakótér fémkiegészítőivel megegyező anyagból készülhetnek, így lehet fa, réz, alumínium, króm, acél vagy kovácsoltvas az anyaguk.

Véglezárásuk is lehetőséget ad a lakás díszítésére. Karikával, szalagos kapcsolással, illetve lyukasztott módon helyezhetjük rá a textíliát. Könnyű anyagok felhelyezésére megfelelő lehet a feszített, vékony acélhuzal is.

Tetőtéri ablakoknál is lehetőség van a rúdkarnis és a különböző rolószerkezetek alkalmazására.

Függönyök kereskedelmi választéka

Napjainkban, a kiskereskedelemben már nemcsak végben árusított (dupla-vagy szimpla szélességű) függönyöket lehet vásárolni, hanem méretre szabott, szegett darabárúként árusított úgynevezett készfüggönyöket is. Előnyük, hogy a vásárlást követően azonnal fel is tehetők.

Kiegészítő szolgáltatások

Mivel a függönyök jelentős része még ma is méterárúként kerül forgalomba – és mint tudjuk – ma nagyon kevés háziasszony tud varrógéppel varrni, így ha meg is veszi a kiválasztott függönnyt, még nem tudja felrakni a karnisra, mert a szükséges beszegéseket, ráncolást előtte el kell végezni. Ehhez nyújtanak segítséget a lakberendezési üzletek, illetve függönymárkaboltok, ahol kiegészítő szolgáltatásként a náluk vásárolt függönyökre elvégzik a vásárló által kért függönyvarrásokat, felszegéseket is. A kiegészítő szolgáltatást vagy teljes mértékben ingyenesen, vagy minimális díj felszámítása mellett végzik el. Ez attól is függ, hogy kis boltról, vagy egy lakberendezési áruházról van szó.

Függönyök mellé árusított kiegészítő termékek

Lakástextil üzletekben a függönyök felhasználásához kapcsolódóan többféle kiegészítő terméket is árusítanak.

Ilyenek például:

- függönycsipeszek
- karnisok
- görgők
- függönytartó sínek
- ráncoló szalag (ez a termék akkor szükséges, hogyha a függönnyt méterre vásároljuk meg. A függöny belső oldalára kell felvarrni és ennek a segítségével rögzíthető a függönytartó sínhez vagy karnishoz a függöny).

Függönyök tisztítása

A függönyök gyártási technológiájából adódóan laza szerkezetűek, könnyen sérülnek a szálak. Ebből következik, hogy a függönyök házilagos mosása, tisztítása során ügyelnünk kell arra, ha automata mosógépben kívánjuk kimosni, mindenképpen alacsony hőfokon, kímélő programon érdemes ezt megtenni, így van kitéve a függöny a legkisebb mechanikai sérülésnek. A lenből készült függönyök kivételével nem kell megvárni, amíg megszáradnak, a megtisztított ablak- vagy ajtófelületre a centrifugálás funkció után nyugodtan visszahelyezhetjük őket. A felfüggesztésnek köszönhetően önmagát „rúgja ki”, azaz a száradással egy időben a nyújtás is végbemegy, tehát nem kell vasalni. A műszálból – vagy kevert szálból – készült függönyök egyébként nem, vagy csak nagyon alacsony hőfokon (30 fok) vasalhatóak.

A kiskereskedelemben kaphatóak külön függőnymosásra kifejlesztett speciális függönymosószer is, amelyek por- vagy folyékony állagúak. A folyékony állagú függőnymosószer használata előnyösebb, mivel a folyékony mosószer jobban képes az alacsonyabb hőfokú vízzel elkeveredni, abban feloldódni, míg a por állagú mosószernél előfordulhat csomósodás, ami az öblítés során nem biztos, hogy teljes mértékben eltávozik a függöny felületéről. Ez a hatás elsősorban a színes függönyöknél hátrányos, mivel a száradás után a mosószermaradványok fehér foltot hagynak a felületen, ami esztétikailag kifogásolható.

Kivételt képeznek a szalagfüggönyök, mert ezek tisztítása a fent leírt módon nem történhet meg. A szalagfüggöny portalanítását porszívózással, míg alaposabb, felfrissítő takarítását száraz-nedves porszívó segítségével végezhetjük el. Vigyázzunk arra, ha motoros szalagfüggönyünk van, akkor a tisztítási műveletet csak áramtalanítás után kezdjük meg.

Az alábbiakban bemutatott ábrák függönyökön található vásárlói tájékoztatók, melyek segítik a vevőt a függönyök házilagos, szakszerű tisztításában.

Most vizsgáljuk meg, hogy egy adott ablak- vagy ajtófelületre mekkora függönyre is van szükség. Hogyan állapítsuk meg?

Függönyök méretvételezése

Segítségként az alábbiakban egy úgynevezett méretfelvételi útmutatót találunk, amely tartalmazza, hogy milyen méreteket kell figyelembe venni ahhoz, hogy megfelelő méretű függönnyt vásároljunk az ablak-vagy az ajtófelületre.

Méretfelvételi útmutató

Figyelembe kell venni:

- a szoba szélességét,
- a karnis szélességét,
- az ajtó külső szélességét,
- az ablak külső szélességét,

- a karnis távolságát a mennyezettől (a mennyezet és a karnis alsó éle közötti távolság),
- a karnis távolságát az ablaktól (a karnis alsó fele és az ablak külső széle közötti távolság),
- az ablak külső magasságát,
- az ablak belső magasságát és a szélességét,
- a szoba belmagasságát (a mennyezet és a padló közötti távolság).

A fentiekben felsorolt adatok megléte nagyban segítheti az eladót, hogy a vásárlónak szakszerű választ tudjon adni például arra a kérdésre: mekkora függönyt kell vennem egy 1,5mx2m nagyságú ablakfelületre?

Erre az eladó könnyen tud válaszolni, ha a kérdésekre adott válaszok ismeretében néhány egyszerűbb számítást elvégez.

Fontos tudnivaló még a pontos méret megállapításához, hogy mennyi és milyen széles „redőzést” kíván a vásárló a függölynél. Ez azt jelenti, hogy a méret ismeretében általában 1,5-szer akkora méretű függöny szükséges, hogy az valóban kellően „redőzött” legyen.

Használati útmutató

A gyártónak minden termék mellé kötelező csatolni úgynevezett használati útmutatót, melynek tanulmányozása segíti a vásárlót abban, hogy az általa megvásárolt árut rendeltetésszerűen tudja használni és minél tovább meg tudja őrizni élettartamát.

Az alábbiakban leírtak figyelembe vétele mindenképpen javasolt a vásárló számára, ha új függönyt vásárol:

- Annak érdekében, hogy a szintetikus függöny ne gyűrődjön, soha nem szabad forró vízben mosni.
- A függönyt mindig önállóan, a többi textíliától külön kell mosni.
- Mosás előtt célszerű minden görgőt, karikát eltávolítani a függönyről.
- Mosógépben történő mosás esetén célszerű kímélő programot használni, a víz hőmérséklet ne legyen több 30 foknál, univerzális, klórmentes mosószert érdemes használni.
- Ha a függöny a mosás során mégis összegyűrődött és vasalni kell, a vasaló szintetikus anyagokra alkalmazható, legfeljebb 150 fokos hőmérsékletű programjával lehet vasalni károsodás nélkül.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A feladatokat önálló, egyénileg is megoldhatja, de páros-, vagy csoportmunka keretében is megbeszélhetik

Gyakorlati munkahelyén, vagy egy tetszőlegesen kiválasztott lakástextil üzlet függönyökből kínált kereskedelmi választékát tekintse át, és végezze el az alábbi megfigyeléseket!

A LAKÁSTEXTÍLIÁK FAJTÁI. FÜGGÖNYÖK

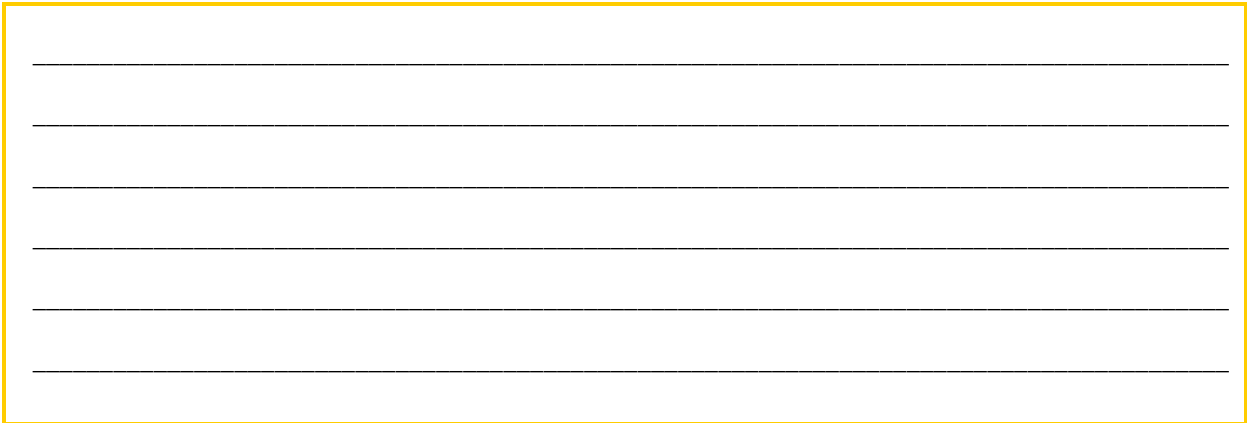
1. Számolja ki, hogy mennyi függönyt kell venni egy 1,5 m x 2 m nagyságú ablakfelületre?

2. Soroljon fel legalább háromféle függöny márkanevet amelyet gyakorlati munkahelyén vagy lakástextil üzlet kínálatában talált!

3. Az Ön lakásában milyen funkciót töltenek be a függönyök? Válaszát írja le és röviden indokolja meg!

a) Sorolja fel a kijelölt helyen a szakmai információtartalomban található új fogalmakat!

b) Írjon 1-1 mondatot az új fogalmakkal!



A yellow-bordered rectangular box containing seven horizontal lines for writing.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Gyártási technológia alapján hogyan csoportosítjuk a függönyöket? Válaszát írja le a kijelölt helyre!

2. feladat

Ajánljon függönyt hálósobába! Írja le, hogy döntését milyen szakmai és egyéb tényezők befolyásolják!

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Gyártási technológia alapján ismerünk szőtt függönyöket, amelyek viszonylag olcsóbb árfekvésű termékek, ezért igen népszerűek a vásárlók körében. Hagyományosan fehér vagy pasztellszínekben kerülnek kereskedelmi forgalomba. Ide tartoznak a mull, a markizette és az etaminte függönyök.

Másik nagy csoportjukat képezik az úgynevezett bobinet függönyök. Nevüket onnan kapták, hogy úgynevezett bobinet gépeken készülnek. Régebben csak pamutfonalat használtak az előállításukra, ma már poliészterszálakból is állítanak elő ilyen függönyöket. Virág, levél vagy csipkemintázattal gyártják őket.

Speciális csoportjuk az úgynevezett tüllárak. Alapanyaguk rendszerint szintetikus selyemfonal, melynek megjelenése nagyban hasonlít a valódi selyemhez, de annál sokkal olcsóbb termék.

Ide tartoznak a lánchurkolt technológiával készült függönyök. Ezeket másképpen csipkefüggönyöknek is nevezzük. Magyarországon a legszélesebb fajtaválasztékot a győri székhelyű Gardénia Csipkefüggönygyár állítja elő.

A mai kereskedelemben jelentős forgalmat jelentenek a szalagfüggönyök. Ezeket modern belső terek térelválasztására vagy irodákba ajánlhatjuk. Rendkívül széles alapanyag- és színválasztékban kaphatóak.

2. feladat

A hálósobába történő függöny vásárlásakor nem a legfontosabb szempont a függöny fényáteresztő képessége. A vásárlók ilyenkor inkább esztétikai, mint praktikussági szempontokat helyeznek előtérbe.

Ezért itt az eladó bátran ajánlhat drágább árfekvésű, exkluzív megjelenésű termékeket is.

Ide általában nem fehér- vagy pasztellszínű függönnyt keresnek a vásárlók, hanem valamilyen színes, a hálósobabútorral harmonizáló, általában egyszínű terméket választanak. Alapanyagát tekintve általában tüll- vagy csipkefüggöny ajánlott.

Ha másod- vagy sötétítőfüggönyre is szükség van, akkor az első függöny lehet fehér- vagy pasztellszínű, abban az esetben a másodfüggöny harmonizál színben a hálósoba berendezési tárgyaival.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Ruházati áruismeret Duál Bt.2000.

www.ezermester.hu (2009. évfolyam 7. szám)

Tesztmagazin

AJÁNLOTT IRODALOM

www.ezermester.hu (2009. évfolyam 7. szám)

A(z) 0006–06 modul 008 számú szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

| A szakképesítés OKJ azonosító száma: | A szakképesítés megnevezése |
|---|------------------------------------|
| 31-341-01-0010-31-01 | Bútor- és lakástextil-eladó |
| 52-341-05-1000-00-00 | Kereskedő |
| 52-341-05-0100-52-01 | Bútor- és lakástextil-kereskedő |

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
10 óra

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató